చిట్టచివరి రేడియో నాటకము

—డా. ఏ. చంద్రశేఖర రావు

రికార్డింగ్ స్టూడియో. చల్లగా, మెత్తగా, మంచు అడవుల మధ్య వడుస్తున్నట్లుగా వుంది. "వెల్‌కమ్!" మెల్లగా గొంతు విప్పింది మాధవి. "స్టేజీ లేదు! కర్టెన్లు లేవు! రంగులు వులమటాలు, ముతక కంపు కొట్టే డ్రస్సింగులు, లేవు! పేజీల కొద్దీ డైలాగులు, ప్రాంప్టింగులు లేవు! అసలీ నాటకానికి స్క్రిప్టే లేదు. క్షణం సేపు ఆపి వాళ్ళవైపు చూసింది. నిర్లిప్తంగా, అవనమ్మకంగా వున్నాయి ఆ ముగ్గురి ముఖాలు. "వెనక్కు, గతంలోకి కాళ్ళు తగిలినంత మేరకు ప్రయాణిద్దాము! ఈ ప్రయాణమే మన నాటకానికి కథా వస్తువు!"

ఉపన్యాస ధోరణిలో చెప్పకు పోతుంది మాధవి. కుర్చీల్లో దిగవేసిన మూడు నిశ్శబ్దపు ముద్దల్లా, వాళ్ళలో పెద్దగా చలనం లేదు.

"ఇది నా చిట్టచివరి రేడియో నాటకం! సెక్సీగా నా జీవితం చాలిస్తున్నాను. భ్రమలు విడిపోవటం! విస్సృహ! ఇరవై ఆరేళ్ళ వయస్సు! ఏ ఎగ్జైటుమెంటు లేకుండా మామూలుగా బ్రతకడానికి అంగీకరించని వయసు. కాలేజీ జీవితం ఇట్లాగే డిజెక్టడ్‌గా, అనాసక్తంగా వుండేది. రేడియోల్లోకి దూకాను. ఇక్కడా అదే అనాసక్తత! పారలు పారలుగా ఎడారి ఇసుక మేటలు వేస్తున్నట్లుగా! నీరు అవసరం లేని కాక్టస్ మొక్కలు మాత్రమే ఇక్కడ బ్రతకగలవు! సారీ ఫర్ ది మోనోలాగ్! బాక్ టు ది ఈవెంటు! ఒక నటి, ఒక రచయిత, ఒక ఫోక్ ఆర్టిస్టు, రేడియో ఆర్టిస్టుగా నేను, ఈ నాటకంలో మనం నలుగురం పాత్రలం! మన నాటకానికి మొదలు అంటూ లేదు. ముగింపు కూడా అవసరం లేదు! కాలపరిమితి అవటంతోటే ఆపేద్దాం! టేపు ముందుకు కదుల్తుంది! మనం వెనక్కు, వెనక్కు రివైండ్ అవుదాము! రడీ! షల్ వుయ్ స్టార్ట్!

***

రెండు నిముషాలు గడిచినా శబ్దం పెకిలి రాలేదు. టేపు నిశ్శబ్దంగా తిరుగుతుంది. గదిలో ఎ.సి. మిషన్ చప్పుడు మినహా మరే శబ్దం లేదు. ఇక తప్పదన్నట్లుగా నోరు విప్పింది పూర్ణ మాణిక్యం, ఒకప్పటి పాపులర్ స్టేజీ నటి.

"రేడియో స్టేషన్ ద్వారా వచ్చాడు శంకరం. డ్రాప్ చెయ్యడానికని తన కారు తెచ్చాడు. యాభై ఏళ్ళు దాటినా శంకరంలో వింత ఆకర్షణ! వృద్ధ కస్తూరీ మృగంలా గుభాలిస్తుంటాడు. చెమటకంపు, ఖరీదైన సెంటు, సిగరెట్టు పొగ కలిసిన వింత వాసన.

"యాభై మూడు వారాల టి.వి. సీరియల్ తీస్తున్నాడు శంకరం. డైలాగులు పలకటం రాని పిల్ల వెధవలందర్నీ వెంటేసుకొని దేశవాళీ మన్మ్రోక్‌లాగా తిరుగుతుంటాడు. డిడి నన్‌లో ఒక మైథలాజికల్ సీరియల్‌కు అప్రూవల్ కూడా తెచ్చుకున్నాడు. ఈ శంకరం పాతికేళ్ళ క్రితం పల్లెల్లో కాంట్రాక్టు నాటకాలు ఆడే థర్డ్ రేట్ డైరెక్టరు. వాడి నాటకంలో వేషం వెయ్యమని చంపుకుతినేవాడు."

"డబ్బు అట్టే ఇవ్వకపోయినా ప్రేమగా చూసుకునేవాడు. పెద్ద వేన్‌లో అందరం పాలోమంటూ వెళ్ళడం – వింత అనుభవం అది. ఏ రాత్రి పదికో మొదలవుతుంది. వేడినీళ్ళ స్నానం, కోడిమాంసం, బంగళాలో వసతి, థ్రిల్‌గా వుండేవా రోజులు. భగభగమండే నాటు సరుకు దొరికేది. మగవాళ్ళయితే ఫుల్ బాటిల్ లాగించేవాళ్ళు. ఆడవాళ్ళం ఒకటి, అరా గ్లాసుల్తో సరిపెట్టుకొనేవాళ్ళం! స్టేజి ఎక్కేసరికి తూలిపోతుండేవాళ్ళం. మాటలు ముద్దగా వుండేవి. కూర్చున్నవాళ్ళలో ఎవడో ఒక లేకిమాట అనేవాడు. రోషం పొడుచుకువచ్చి, అరవ సినిమాల్లో మాదిరి ఓవర్ యాక్టింగ్ చేసేవాళ్ళం! కొంచెం నైసుగా వుండండి! సరదాగా మాట్లాడండి! అని పోరేవాడు కంట్రాక్టరు, అదే ఈ శంకరం. డైలాగుల మధ్య బూతులు కలపమని, పబ్లిక్ శృంగారం కాస్త ఒలకబొయ్యమని వాడి ఉద్దేశం. 'వాడి పేడిమూతి చూస్తే డైలాగు పెకిలి రాదు. ఇంక శృంగారం ఎక్కడ పలుకుద్ది!' అని అరిచేదాన్ని భూషణాన్ని చూపిస్తూ. వాడే నిత్య హీరో మాకు. మేము నాటకాలు ఆడే రోజుల్లోనే లివరు జబ్బుతో పోయాడు భూషణం."

"శంకరాన్ని నాతోపాటు దగ్గరకు రానివ్వలేదు. 'చూడు నీ కోసం ఇంత చేస్తుంటే...' అన్నట్టుగుండేది అతని ముఖం. 'కొంచెం ఖలేజా, పొగరు చూపించు ఆఫీసులో... లేకపోతే ఆడింగి నాకొడకా అంటూ ఏ ఆడది దగ్గరకు రానివ్వదు" అంటూ ఉడికించేదాన్ని. సంవత్సరం కాంట్రాక్టు అయిపోవచ్చింది. నరసరావుపేటలో డ్రామా ఆడుతుండగా పోలీసు కేసులో ఇరుక్కున్నాను. కసిపట్టి ఒక పోలీసోడు అడల్టరీ కేసులో ఇరికించాడు. ప్రాణం పెట్టాడు ఈ శంకరం. ఎస్.ఐ. కాళ్ళు పట్టుకొని, డబ్బులు జల్లి బయటకు లాగేడు. కేసు నుండి బయటపడే లోపలే తన కోర్కె తీర్చుకున్నాడు పోలీసోడు. శరీరంపై రోత వేసింది. దిగులుబుట్టింది. ఎండ్రిన్ డబ్బా తెచ్చుకుంటేనో అనుకునేదాన్ని! తల్లిలా చూసుకున్నాడు శంకరం."

"శంకరానికి అప్పటికే పెళ్ళి అయింది. వాళ్ళ మామ బాగా వులిసున్నాడు. మా పెళ్ళికి పడనివ్వలేదు. అతనికి సెకండ్ సెటప్‌గానే వుండిపోయాను. అతనికో పిల్లను కూడా కన్నాను."

"పిల్లకు అయిదేళ్ళప్పుడు నారాయణరావు 'మనం పెళ్ళి చేసుకుందాం!' అన్నాడు. నారాయణరావు గొప్ప ఆథర్. నేను వేసిన నాటకాలన్నీ ఆయన రాసినవే! ఒక ఫిలాసఫీ వున్న మనిషి! నాటకరంగం మీద భక్తి వున్న మనిషి! 'జగత్ కిలాడీలు', 'మన్నే నా ప్రాణం'లాంటి చెత్త సరుకు రాయమని నోట్ల కట్టల్తో కాంట్రాక్టర్లు వచ్చేవాళ్ళు. రాయను గాక రాయను అనేవాడు!"

'అప్పట్లో శంకరం నాటకాల్ని వదిలి సినిమాల చుట్టూ తిరుగుతున్నాడు. డబ్బింగు సినిమాలు తీసే ఊపులో వున్నాడు. మా పెళ్ళి గురించి పెద్దగా ఆందోళన పడలేదు. తిని ఉమ్మివేసిన కిళ్ళీలో ఏం రుచి చూశాడో ఈ నారాయణ అంటూ అక్కడక్కడ వాగేవాడు.'

"డెబ్బైల్లో స్టేజీ నాటకాల ఊపు తగ్గింది. పావలాకో, బేడాకో డిటెక్టివ్ డ్రామాలు ఆడనువేవాళ్ళు. ఉన్న ఒకళ్ళిద్దరు రైటర్లు సినిమాల్లోకి వెళ్ళిపోయారు. నాటకశాలలన్నీ స్టోరు రూములుగానో, మ్యారేజీ హాళ్ళుగానో మారిపోయాయి. మెల్లగా రేడియోలపై బడ్డాము. నాటకాని కింత అని యిచ్చే యాభై, వందా చెక్కులే బ్రతుకుదెరువైనాయి. అయితే ఎర్ర త్రికోణం మీద, ఇరవై సూత్రాల పథకం పైనా రాయమని విసిగించేవాళ్ళు. నారాయణరావు కుదరదని మొండికేశాడు. కొన్నాళ్ళపాటు శ్రీరామనవమి పందిళ్ళలో నాటకాలు వేశాము, వెయ్యో, రెండు వేలో పుచ్చుకొని. అయితే ఆ నాటకాల మధ్య చింతామణి బూతు సీన్లు ఆడాల్సి వచ్చేది."

"నారాయణరావుతో టి.వి. సీరియల్‌కు స్క్రిప్టు రాయాలి రమ్మని కబురుపెట్టాడు శంకరం. తీరా వెళితే – "ఒక డైరెక్టరు, వాడి పెళ్ళాం – ఒక రైటరు దాన్ని లేపుకు పోవడం! అదీ థీమ్! మన కథ – దాన్ని రాయాలి నారాయణ' అంటూ ఏడిపించేవాడు. చివరకు 'వ్యాపార బంధం' అనే సీరియల్‌కు స్క్రిప్టు రాయించేడు నారాయణచేత. ఆరు నెలలు తన దగ్గరే అట్టిపెట్టుకొని షూటింగ్ నాడు ఇంకో రైటరును రంగంలోకి దింపేడు. 'నీ స్క్రిప్టు ఈ కాలానికి పనికిరాదోయి నారాయణ! గరం గరం మసాలా కావాలి టి.వి.లకు. నీ స్క్రిప్టు చలిమంటక్కూడా పనికిరాదు!" అంటూ స్క్రిప్టుపై విస్కీ పోసి తగలబెట్టాడు."

'ఇది మాయ తెరల కాలం. రంగు పెట్టెల కాలం. శంకరాల కాలం' అని నేనూ, నారాయణ సరిపెట్టుకున్నాము.'

"ఇవాల్టికివాళ కారులో 'ఏఐఆర్' దాకా డ్రాప్ చేస్తానన్న శంకరం. 'నాతో వుండిపో! తింటున్న పండును నోటి దగ్గర నుంచి లాక్కుపోయాడా నారాయణ! నమ్మించుకుంటే నిన్ను గొప్ప టి.వి. స్టార్‌ని చేస్తాను. నిన్ను పెట్టి 'తార' సీరియల్ తెలుగులో తీస్తాను!' అంటూ విసిగించేడు."

"కీచకుడు, దుర్యోధనుల సాంఘిక.రూపం, ఈ శంకరం! నాయకుడు లేని నాటకం అయిపోయింది బ్రతుకు!"

పూర్ణ ముగించేసరికి స్టూడియోలో వింత ఉద్వేగం రేగింది. నాటక రచయిత హరి బిగుసుకొని పోయాడు. ట్రాన్స్‌లోకి వెళ్ళినవాడిలా మాట్లాడడం మొదలుపెట్టాడు.

"ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ప్రొడక్టును నేను. బి.ఆర్. దగ్గర, ఎ.ఆర్.కె.ల దగ్గర పెరిగిన వాణ్ణి. కొత్తల్లో చెహోవ్, ఇబ్సన్‌లు రాసిన నాటకాల్ని అనువదించి స్టేజీపై ఆడాను. ఇవేం నాటకాలని జనం పెదవి విరిచేరు. రిత్విక్ ఘటక్‌లాగా, బాదల్ సర్కార్‌లాగా బెంగాలీ నాటకాలు కొన్నాళ్ళు ట్రై చేశాను. అవీ క్లిక్ అవలేదు."

"ఆ రోజుల్లో యూనివర్సిటీలో ఒక విషాదం జరిగింది. ఆనందం అనే రీసెర్చి స్కాలర్ సూసైడ్ చేసుకొని చచ్చిపోయాడు. వాడు చిన్నా చితకా నాటకాలు రాశాడని. వాడి జ్ఞాపకార్థం ఒక నాటకం వెయ్యాలని అందరం అనుకున్నాము. నాటకం రాసే పని నాకే అప్పగించారు. 'వాడో గొప్ప డాన్ జువాన్! వాడి లైఫు. మీదే నాటకం రాయమని బి.ఆర్. అన్నాడు. వాడి డైరీలో అడ్రస్లు వెతుక్కొని ఊరి మీద పడ్డాను."

"రాణి అనే నర్సు. కె.జి.హెచ్.లో కాన్పుల దాని పేరు. ఉత్తమ ప్రదర్శనగా బహుమతి వచ్చింది. ఆ తరువాత వరసగా విజయనగరం, బరంపురం, కాకినాడల్లో కూడా ప్రైజులు తెచ్చుకుందీ నాటకం!"

"ఒక సాయంకాలం పూట మసక వెలుతుర్లో ఒక సన్నకారు మనిషి హాస్టల్లో నా గదికి వచ్చేడు. 'నీ నాటకాన్ని నా కివ్వు! కంపెనీ పెట్టుకొని నాలుగు చోట్ల ఆడుకుంటాను!' అన్నాడు. వెలుతురులో ఆ మనిషి ముఖం చూసి కొయ్యబారిపోయాను. ఆ మనిషి ఆనందం!"

స్టూడియోలో వున్న అందరూ క్షణం పాటు ఉలిక్కిపడ్డారు. "అబ్సర్డ్ డ్రామా విన్నట్లు వుంది కదూ! కానీ నిజంగా జరిగిందే!" అన్నాడు హరి కుర్చీలో రిలాక్స్ అవుతూ. క్షణాల్లో హరి ముఖం బిగుసుకుపోయింది. ముఖం ఎర్రగా మారిపోయింది. "జీవితం అంతా ఈ ఆనందానికి నీడగానే మిగిలిపొయ్యాను. సింద్‌బాద్ దెయ్యంలా వీడు నన్ను అప్పటి నుండి వదలలేదు. చౌకబారు నాటకాలెన్నో నా చేత రాయించాడు. రాసిన నాలుగు మంచి నాటకాలు వాడి పేరు మీద దేశం పైకి వదిలాడు. రైటరుగా, డైరెక్టరుగా పేరు వాడికి. 'ఒరే ఘోస్టూ!'

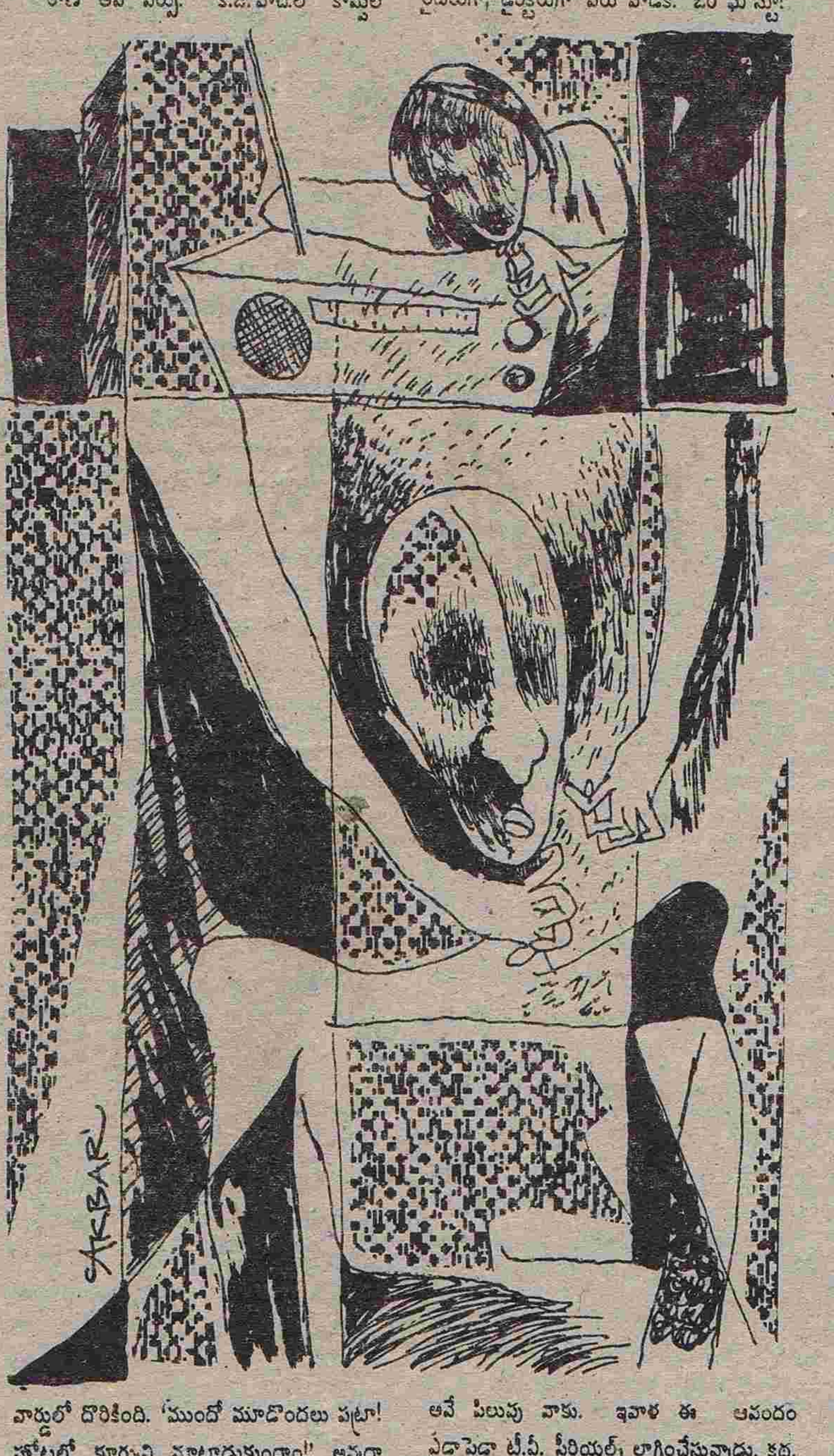

వార్డులో దొరికింది. 'ముందో మూడొందలు పట్రా! హోటల్లో కూర్చుని మాట్లాడుకుందాం!' అన్నదా నర్సు. "గురుడు నన్ను అన్యాయం చేసేడు. నన్ను హీరోయిన్‌గా పెట్టి నాటకం ఆడతానని చెప్పేవాడు. గొప్ప స్పార్కు వున్నవాడు! పైకి రానాల్సినవాడు!" అంటూ కంట తడిపెట్టుకుంది హోటల్లో. క్వార్టరు బాటిల్ లాగించినాక 'ఇంకేం అడక్కు! మనసు చెదిరిపోయింది!!' అంటూ హోటల్ బయటకు వచ్చింది. 'ఆటో మాట్లాడి నన్ను ఎక్కించు' అని గొడవ చేసి వెడుతూ వెడుతూ 'ఆనందం, చనిపోడానికి రెండు రోజుల ముందు, యాభై స్లీపింగ్ పిల్స్ నేనే ఇచ్చాను!' అంటూ మిచ్చీవస్‌గా నవ్వుతూ వెళ్ళిపోయింది."

"ఇంకో అడ్రసు. రమాదేవి అనే లాయరుది. 'రైటరు కదా అని ఇంట్లోకి రానిచ్చాను. కంపెనీల్లో ఆడోళ్ళతో ఇతనికి సంబంధాలుండేవి. వాళ్ళకు బెయిల్ కావాలని నా చుట్టూ తిరిగేవాడు. ఒకసారి ఈ ఆనందం, ఫుల్‌గా తాగి ఒక కంపెనీ పిల్ల గొంతు పిసికి చంపేశాడు. పోలీసులు తీసుకెళ్ళి జైల్లో వేసి కుళ్ళబొడిచారు. నచ్చీచెడి యాభై వేలు కట్టి బెయిల్ మీద బయటకు తెచ్చాను. బయటకు వచ్చిన రెండు రోజులకే సూసైడ్ చేసుకొని చచ్చిపోయాడు" అంటూ లాయరమ్మ చెప్పింది.

"ఈ సంగతులన్నీ నాటకంగా రాశాను. మొదటి సారి యూనివర్సిటీలో వేశాము. 'రెండు రూపాలు' అనే పిలుపు నాకు. ఇవాళ ఈ ఆనందం ఏడాపెడా టి.వి. సీరియల్స్ లాగించేస్తున్నాడు. కథ, టెలిప్లే, దర్శకత్వం వాడి పేరు. వాటి వెనక ఘోస్టు రైటరుగా నేను."

"అంతేనా? వీడు తెగ తిరిగి వదిలేసిన లాయరమ్మను నా కిచ్చి పెళ్ళి చేశాడు. ఆమెను దగ్గరకు తీసుకొని ముద్దు పెట్టుకుందామని ముందుకు వంగితే ఆమె కళ్ళలో ఈ ఆనందం గాడి బొమ్మ. ఘోస్ట్ రైటర్నే కాదు, ఘోస్టు హస్బెండును కూడా"

హరి కళ్ళలో రక్తమూ, కన్నీళ్ళూను. హరిని కళ్ళతోనే ఓదార్చి మూడో మనిషి శివయ్య వైపు చూసింది మాధవి, గొంతు విప్పమని అభ్యర్థిస్తూ.

'గోత్రాలు చెప్తూ ఇళ్ళ వెంబడి తిరిగే పిచ్చుకుంటలు' కుటుంబంలో పుట్టినవాణ్ణి. మా పూర్వులు డక్కల్ని, తంబురాల్ని వేసుకొని ఊళ్ళ వెంట తిరిగేవాళ్ళు. మా జేజి నాయన బుర్రకథలు కూడ చెప్పేవాడు. 'ఇది కళా? అడుక్కుతినడం కాదూ?' అని మా నాయన ఈ బతుక్కి 'ఛీ' కొట్టాడు. ఇంట్లో వున్న తంబురానీ, తోలు తిత్తినీ ఇంటి ముందర పరిచి నిప్పు పెట్టాడు. మనిషి అంత ఎత్తుకు లేచిన ఆ మంటల్లోంచి పాటలేవో లేచి వచ్చి నా చుట్టూ తిరుగుతున్నట్లుగా అనిపించేది. నా గుండెల్లో 'డక్కి' ఒకటి ఢమ ఢమ మోగుతున్నట్లుగా వుండేది."

"మా నాయన నన్ను బడికి పంపేడు. క్రిష్టియన్ల బడి అది. నా మాట, యాస – వెక్కిరింతగా చూ[...] వాళ్ళు బడిలో. ఎందుకనో ఆ ఇంగ్లీషు ముక్క[...] నా నాలుకపై నిలవలేదు. ఫేము బెత్తంతో ఫా[...] అయ్యవారు ఎంతగా కొట్టినా నానాలుక ఇంగ్లీ[...] మాటల్ని సరిగ్గా పలికేది కాదు. రైమ్సు, ప్రేయ[...] అనీ ఏవో పాటలు పాడించేవాళ్ళు. దెయ్యా[...] గొల్లున ఏడ్చినట్లుగా వుండేవా పాటలు. రాత్రిపూ[...] హాస్టలు గది బయట కూర్చుని, అట్లా ఆకాశంలో[...] చూస్తే, ఆకాశంలో పెద్ద మంట సుళ్ళు తి[...]గుతూ కనబడేది. ఆ మంట క్రమంగా క్రిందికి ది[...] నా లోపలికి ప్రవేశించి, నాలో మూసుకుపోయి[...] గదుల్ని తగలబెడుతున్నట్లుగా వుండేది. నా[...] తెలియకుండానే నా పూర్వీకుల పాటలు బయట[...] త్రోసుకువచ్చేవి."

"ఐదో తరగతి రెండుసార్లు తప్పాను. అట్ల[...] ఏడో తరగతి. 'ఊళ్ళవెంట తిరిగి అడుక్కునే జా[...] నీకీ నాగరికం భాష ఎట్లా వస్తది?' అంటూ ఫా[...] అయ్యవారు కోప్పడేవాడు. బడిలోంచి వెళ్ళిపొమ్మ[...] తాఖీదు ఇచ్చారు. మా నాయన గొల్లుమన్నాడ[...] చివరకు నాకు మతం యిప్పించి, శామ్యూల్[...] మార్చివేశారు అయ్యవార్లు. శివయ్యగా, శామ్యు[...]ల్‌గా రెండు జీవితాలు గడుపుతూ ఇరవయ్యో ఏ[...] పదో తరగతి పూర్తి చేశాను."

"బడిలోనే అటెండరు ఉద్యోగం యిస్తానన్నాడ[...] ఫాదిరీ అయ్యవారు. నా లోపల మండుతు[...] మంటలు నన్ను ఒక చోట నిలవనీయలేదు. ప[...]ల్లన్నీ తిరిగి చిట్టచివరి 'పిచ్చుకుంటల'వారి ఇంటి[...] చేరాను. 'కథ' నేర్పమని ఏడ్చాను. పిచ్చుకుంటల[...] వారు పాడే కథలు కాకుండా ఒగ్గు కథలు, దాస[...] పాటలు, చిందు పాటలు, మిత్తులయ్యవార్ల పాటల[...] సమస్తమైన జానపద క్రియలన్నీ చెప్పాడు. తంబుర[...] వేసుకొని పల్లెలపై పడ్డాను. 'వాడి పాటల్లో అ[...] వుంది! మనల్ని నిలవనీయదు' అనేవాళ్ళు జనం."

"ఆ నోట ఈ నోట పాకి నా పేరు దేశదేశాలక[...] పాకింది. రేడియో వాళ్ళు వచ్చారు. రికార్డిం[...] చేస్తామన్నారు. సరే అని పాడేను. నా గురించి[...] పేపర్లలో కూడా రాశారు."

"ఒక రోజు ఆనంద శంకరం అనే పెద్ద[...] మనిషి నన్ను కలిశాడు. 'రేడియోల్లో నీ పాటలు[...] విన్నాను. ఏం గొప్పగా పాడేవు!' అని మెచ్చుకున్నాడు. 'రేడియోలో పాడితే ఏం లాభం! నీ పాటలు కేసె[...]ట్లలోకి ఎక్కితే దేశం అంతా వింటారు!' అంటూ ఆశ పెట్టాడు. సంవత్సరం కంట్రాక్టుకు సంతకం[...] పెట్టాను."

'కొంచెం నీచు వాసన వేస్తుంది నీ భాష[...]' అంటూ పంతులుగార్ని పిలిచి పాటల్ని మళ్ళీ రాయిం[...]చాడు. వందలుగా పాటలు పాడించుకొని, పదిం[...]టిని మాత్రం కేసెట్టుపై ఎక్కించాడు. కేసెట్లలో పాటలు చూసుకుంటే కొండ ఎక్కినంత సంబ[...]రంగా వుండేది. కేసెట్లు బాగా అమ్ముడయ్యాయి. ఇంక వెనక్కు చూడలేదు ఆనంద శంకరం. పది[...] కేసెట్లపైగా రికార్డు చేశాడు."

"ఆ కేసెట్లు మళ్ళీ మళ్ళీ వింటుంటే గుండెలు పిసికినట్లుగా వుండేది. నేను నేర్చుకున్నదేమిటి? ఈ కేసెట్లలో వున్నదేమిటి? నా పూర్వీకుల పాటల్లోని జీవం వీటిల్లో లేదు. 'నీ మాట శవమై పోను!' అనే తిట్టు వుండేది మా పల్లెల్లో. అట్లా నా పాటలన్నీ శవాలయి పోయినట్లుగా బాధ వేసేది. ఆ మనిషిని కాదనుకొని రికార్డింగ్ కంపెనీ నుంచి బయటకు వచ్చాను."

"ఒక కమ్యూనిస్టు అన్న కలిశాడు. 'నీ పాటలతో చాలా పని వుంది పద' అంటూ పల్లెల్లోకి తీసుకెళ్ళాడు. అడవులకు దగ్గరలో ఒక మారుమూల పల్లెటూరు. పల్లె చివర పొలాల మధ్య రహస్యంగా వున్న పూరిపాక. అక్కడ కుర్రవాళ్ళకు పాటలు నేర్పాలి. మెరికల్లాంటి కుర్రాళ్ళు. పాటల్ని చప్పున అందుకునేవాళ్ళు. అప్పుడప్పుడూ మీటింగులకు వెంట బెట్టుకుని వెళ్ళేవాళ్ళు. శివయన్న అంటూ నన్ను నెత్తిపైన పెట్టుకున్నారు వాళ్ళు!"

"రహస్య జీవితం. అయితే మాత్రమేం, పువ్వుల చూసుకున్నారు. టౌన్ కెళ్ళి పేపరు తెచ్చిపెట్టేవాడ[...] కుర్రవాడు. పొద్దున్నే కాఫీ, టిఫిన్, మధ్యాహ్న[...] అన్నం పట్టుకువచ్చేది అన్న భార్య. పాటలన్నీ[...] పుస్తకాల రూపంలో వచ్చాయి. నా గొంతు వం[...]లాది వేలాది కేసెట్లుగా మారిపోయి దేశమంత[...] పాకింది."

"ఒక ఆదివారం, అన్న మీటింగుకు వెళ్ళిన వేళ పాక దగ్గర అలికిడి అయింది. కొత్త ముఖం! 'అన్న పంపాడు రా!' అంటూ పిలిచాడు. నమ్మాను. పోలీస్ స్టేషన్‌లో తేలాను. నరకం అంటే ఏమిటో

మిగతా 13వ పేజీలో

సంతోషమైనా దుఃఖమైనా లావెక్కే శరీరం

మనసు వైద్యం

ఆమె పేరు పద్మిని. వయసు ఇరవై మూడు సంవత్సరాలు. పెళ్ళై ఏడాది అయింది. ముగ్గురు అన్నదమ్ములకు ఒకే ఒక్క తోబుట్టువు. పెళ్ళైన తర్వాత కొన్నాళ్ళు పుట్టింట్లో ఉండాలని వచ్చిందట. అయితే పద్మినిని సంవత్సరం తర్వాత చూసిన సోదరులు ఆశ్చర్యపోయారు. పెళ్ళికి ముందు సన్నగా ఉండే తమ చెల్లెలు తమకు అక్కలా తయారైందని బాధపడిపోయారు.

ఆమె రెండవ అన్నయ్య మహేష్ మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్. అతనికి చెల్లెలంటే పంచప్రాణాలు. చిన్న వయసులో అదీ, ఒక్క కాన్పు కూడా కాకుండానే అంతలావు కావడం మంచిదికాదని చెల్లెలికి చెప్పాడు.

బరువు తగ్గించే విధానాలు వాటివలన వచ్చే ఇబ్బందులు కూడా మెడికల్ రెప్‌గా మహేష్‌కి తెలుసు. అందుకే అటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకోకుండా నన్ను సలహా అడుగుదామని వచ్చాడు.

అంతే కాకతాళీయంగా అదేరోజు అలాంటి కేసే ఒకటి నా దగ్గరకు వచ్చింది. మహేష్‌కి పరిచయం ఉన్న కేశవమూర్తి అనే వ్యక్తి కూడా నన్ను కలవడానికి వచ్చాడు. కేశవమూర్తి వయసు 39 సంవత్సరాలు. అతను బాగా చదువుకున్నవాడే కానీ ప్రస్తుతం పనీపాటలేకుండా ఉన్న స్థిర చరాస్థుల మీద వచ్చే ఆదాయాన్ని అనుభవిస్తూ నిరాశ, నిర్లిప్తతలతో కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు. కారణం అతని భార్య అతనితో తెగతెంపులు చేసేసుకుంది. ఈ సంఘటన అతనిమీద బలమైన ప్రభావం చూపింది. మనిషిలో నైరాశ్యం ఆవహించింది. నిర్లక్ష్యం పెరిగిపోయింది. కంపెనీలో షేర్ వదులుకున్నాడు. తన పొజిషన్ పోగొట్టుకున్నాడు. అయినా కేశవమూర్తికి ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఏమీలేవు. బ్రతుకుమీద విరక్తితో గదిలో ఒంటరిగా గడపడం అలవాటుచేసుకున్నాడు. అతని పరిస్థితి తల్లిదండ్రులకేమీ పాలుపోలేదు. కేశవమూర్తికి మళ్ళీ వివాహం చెయ్యాలని ప్రయత్నిస్తే ఇంతెత్తులేచాడు. దాంతో తల్లిదండ్రులు ఆ ప్రయత్నం విరమించుకున్నారు. కొన్నాళ్ళుపోతే అతడే సర్దుకుంటాడని ఊరుకున్నారు. కానీ కేశవమూర్తిలో మార్పు ఏం లేదు. ఎప్పుడూ ఇంట్లోనే ఉండేవాడు. మహా అయితే చీకటిపడిన తర్వాత ఒక్కసారి అలా మార్కెట్‌కు వెళ్ళివచ్చేవాడు. అంతే. అది కూడా మనిషి సంచారం అంతగాలేని వీధుల్లోనే వెళ్ళేవాడు.

కేశవమూర్తిలో మానసిక మార్పులు ఏం లేవు కానీ శారీరకంగా పెనుమార్పు వచ్చిందని పీలగా వుండే మనిషి విపరీతంగా లావయ్యాడని తల్లిదండ్రులు కేశవమూర్తి తమ్ముడికి ఉత్తరం రాసి పిలిపించారు.

అన్నగారిని చూసి విస్మయం చెందాడు కేశవమూర్తి తమ్ముడు నరసింహమూర్తి.

అతని వల్ల కాలేదు.

ఆ రాత్రి తల్లీతండ్రితో పాటు నరసింహమూర్తి కూర్చుని ఎలాగో తిప్పలు పడి ముగ్గురూ కేశవమూర్తిని నా దగ్గరకు తీసుకువచ్చారు.

అంతకు ముందే అక్కడికి వచ్చిన పద్మిని సోదరుడు కేశవమూర్తిని ముందు గుర్తుపట్టలేదు. అతని సోదరుడు నరసింహమూర్తి పలకరింపుతో ఇద్దరినీ గుర్తు పట్టాడు. వాళ్ల మధ్య సంభాషణ నడిచింది. కుశల ప్రశ్నలు వేసుకున్నారు. వెళ్లేటప్పుడు కలసి వెళదాం అనుకున్నారట.

మహేష్ తన చెల్లెల్ని పరిచయం చేసి ఆమె బరువు తగ్గించే డాక్టర్ ఎవరైనా వుంటే సూచించమని అడిగాడు. ఆమె కేస్ స్టడీచేసిన తర్వాత ఆమె బరువు పెరగడానికి కారణం మానసిక స్థితే అని చెప్పేసరికి మహేష్ ఉలిక్కిపడ్డాడు. పద్మిని కూడా హతాశురాలైంది. బరువు పెరగడానికి మానసిక స్థితికి సంబంధం ఏమిటో వాళ్ళకు అర్థంకాలేదు. ఇద్దరూ ఏకకాలంలో అదే ప్రశ్న వేశారు. నేనిచ్చిన సమాధానం వాళ్ళను సంతృప్తిపరచింది. అలా అయితే తన చెల్లెలు మళ్ళీ మామూలు మనిషిని చెయ్యవలసిన బాధ్యత నీదే అంటూ రిక్వెస్టుచేశాడు మహేష్.

తర్వాత నరసింహమూర్తి కేశవమూర్తి గురించి సమగ్రంగా వివరించాడు. కేశవమూర్తి లావు కావడానికి కారణం కూడా మానసికమేననేసరికి ఆశ్చర్యపోయాడతడు.

సర్వసాధారణంగా లావుకావడానికి, బరువు పెరగడానికి ఆహారం, శారీరక శ్రమ లేకపోవడం, హార్మోన్స్‌లోపం, కొన్ని రకాల మందుల వాడకం ముఖ్య కారణాలు. అయితే వీటితో పాటు మానసిక సమస్యలు కూడా బరువు పెరగడానికి కారణం అంటే ఆశ్చర్యంగా తోచవచ్చు. మానసిక సమస్యలు ఏవైనా తీవ్రమైనప్పుడు మనిషిని మానసికంగానే కాక శారీరకంగా కూడా బలహీనుణ్ణి చేస్తాయి. అయితే కొంతమందిలో బరువును, ఎందుకంటే లైఫ్‌స్టైల్ డిస్టర్బ్ అవుతుంది, ఆహార నియమాలు పాటించరు. తోచుబడిగా ఏదో ఒకటి తింటూ ఉంటారు. శారీరక శ్రమ అస్సలు వుండదు. మెటబాలిక్‌రేటులో తీవ్రమైన మార్పు వస్తుంది. కేలరీలు అధికంగా చేరడమే తప్ప బర్న్‌కావు. డిప్రెషన్‌కు లోనైన వ్యక్తులు, యాంగ్జయిటీతో వుండే వ్యక్తులు లావు అవుతారు. ఎప్పుడు హైరానాపడుతూ ఉండే వాళ్లలో లావుగా ఉండే వారి శాతమే అధికంగా ఉండటాన్ని గమనించవచ్చు.

ఇక జీవితంలో ఊహించని ఎదురు దెబ్బతిన్న వాళ్ళు, అనుకున్న గోల్ సాధించగలనో లేదో అని మధనపడేవారు, పెళ్లి అవుతుందో లేదో అని దిగులు చెందేవారు తీవ్రమైన మానసిక వత్తిడికి లోనైనప్పుడు లావుఅయ్యే అవకాశం ఉన్నది. ఇన్‌ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్స్ ఉన్నవాళ్లలో కూడా కొందరు లావుగా ఉంటారు.

యాంగ్జయిటీ, డిప్రెషన్, ఇన్‌ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్స్ వంటి సమస్యల వలన లావు అయ్యే వారి సంగతి అలా వుంచితే మితిమీరిన ఆనందం వలన కూడా లావు అవుతారు కొందరు. ఇది కూడా మానసికమైనదే. కొత్తగా పెళ్ళైనవారు, ఉద్యోగం వచ్చినవారు, ఉన్నత పదవులు అధిష్టించిన వారు లావు అవడాన్ని మనం గమనించవచ్చు.

అందువలన వినడానికి ఆశ్చర్యంగా ఉన్నా, లావు కావడానికి ఆనందం విచారం వంటి మానసిక కారణాలు కూడా మూలమే అని గ్రహించాలి.

—డా.వి.నగేష్
హిప్నటిస్ట్.

కథ

చిట్టచివరిరేడియో నాటకము

(12వ పేజీ తరువాయి)

చూపించారు."

"వారం తరువాత జైలుకు ఆనంద శంకరం వచ్చాడు. 'అన్నా! ఎంత పని జరిగింది! లాయర్లను పెట్టిస్తాను. భయం లేదు! భయం లేదు!' అని నాటకాలు ఆడాడు. రెండు రోజుల తరువాత వచ్చి 'లాయరు నీ పని మీదే వున్నాడు. నువ్వు బయటకు రావడంతోటే నీకు రెడ్ కార్పెట్టు!' 'వి' ఛానల్ వాళ్ళు నీ పాటలు వెయ్యాలని తిరుగుతున్నారు. ఈ అగ్రిమెంటు కాగితాలపై సంతకాలు పెట్టు! " అంటూ కాగితాలు బయటకు తీశాడు. ఈ ఆనంద శంకరాల్ని ఇంకా నమ్మడమా? 'కుదరదు ఫో!' అన్నాను. కళ్ళలో నిప్పులు రాల్చాడు. 'డక్కీలు వాయించుకుంటూ పల్లెల్లో తిరిగే నీ కింత పొగరా?' అని ఎగిరాడు. 'ఒక కథ చెబుతాను విను! వెనకటికి టిప్పు సుల్తాన్ పాలించే కాలంలో నీలాంటి వాడే ఒక గాయకుడుండేవాడు. దర్బారుకొచ్చి ఒక పాట పాడు అని టిప్పు కబురు పంపాడు. గాయకుడు నీలాగే నీలిగాడు. దేవుడు కోసం తప్ప యింకెవరి కోసం పాడనని. టిప్పుకు ఒళ్ళు మండిపోయింది. వాడి నాలుక కోసి పారేసి, నీదిక్కున్న దేవుడికి చెప్పుకో పో! అన్నాడు. ఆ కథ మళ్ళీ రిపీట్ చెయ్యాల్సిన పరిస్థితి తేకు!' అని బెదిరించి వెళ్ళేడు ఆనందశంకరం. ఆనందశంకరం బెదిరించినట్టుగానే జైలు గోడలపై రక్తం చిందింది! చచ్చిపోవాల్సింది. కోర్టులో ఎవరో పిటిషన్ వేసి, బయటకువదిలారు. శవంలా బయటకు వచ్చాను."

శివయ్య కళ్ళు నిప్పుగుండాల్లా వున్నాయి. శరీరమంతా ఊగిపోతుంది. కోపం, దుఃఖం కలగలిపిన అగ్నికణంలా వున్నాడతను ఆ క్షణంలో.

మెల్లగా గొంతు సవరించుకొంది మాధవి. ఇక ఇప్పుడు నా కథ వినండి, అన్నట్టుగా. మంచు అడవుల మధ్య కుందేలు పిల్ల నడకలా మెత్తగా, మృదువుగా వుంది తన కరితం.

"మా స్కూలు పక్కనే పెద్ద కాలువ పారుతుండేది. లోతుగా భయం గొలిపేలా వుండేదది. ఆ కాలువ నా లోపలి రహస్య స్వప్నాలకు సింబాలిక్‌గా వుండేది. ఎన్నోసార్లు బడి ఎగగొట్టి ఆ కాలువలో ఈతకొట్టడానికి వెళ్ళేదాన్ని. అప్పటికి నా వయసు ఎనిమిది. ఆ కాలువ ఒడ్డు జ్ఞాపకాలు, కవితా ఖండికల్లా ఇప్పటికీ నెమరువేసుకుంటాను. ఆ కాలువ ఒడ్డున అప్పుడప్పుడు కనిపించే ఎరుకల కుటుంబాలను గమనించటము నా కెంతో ఖుష్షు. జీవితమంతా అట్లా ప్రయాణిస్తూనే వుంటారు. ఇల్లు అనే చెరసాలలు నిరసించేవాళ్ళను చూస్తే నా కెంతో ఆశ్చర్యం. ఎక్కడ కావాలనుకుంటే అక్కడ కావడి దించుకొని, వస్తువులు పరచుకొని ఒక జీవితాన్ని ప్రారంభిస్తారు. రెండు రాళ్ళు పెట్టి చితుకులు ముట్టించి వంట మొదలుపెడతారు. ఉడతనో, కాకిపిల్లనో చంపి, వాటి మృదువైన మాంసాన్ని ముక్కలుగా చేసి ఉడకబెడతారు. వాళ్ళ వంటల్లో పెద్దగా దినుసులుండవు. మనోహరంగా వుంటుందా వంటల వాసన. వాళ్ళుండే చోట మరో గొప్ప పరిమళం కూడా మనల్ని ఆకట్టుకుంటుంది. పాతకాలపు ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో – వాళ్ళ నివాసం మధ్య అది పెద్దగా మ్రోగే దాని శబ్దాలు. బలంగా వీచే గాలికి ఆ శబ్దాలు చెదిరి, అర్థంకాని దేవతల భాషలా మన చుట్టూ అల్లుకుపోతుంది. మిలమిలలాడే నీటి పరుగు, ప్రయాణమే జీవితమైన ఎరుకలు, వాళ్ళ వంటల్ల మధురమైన వాసన, వాళ్ళ చుట్టూ ప్రవహించే రేడియో సవ్వడులు – మధురమైన ఆ పసితనపు జ్ఞాపకం నన్ను చాలా సంవత్సరాలు వెంటాడేది."

"నా సొంతానికి ఒక రేడియో వుంటే ఎంతో బాగుండునసే కల నన్ను అప్పట్లో చాలా వేధించేది. మా యింట్లో పెద్ద ఫిలిప్స్ రేడియో వుండేది. కానీ దాన్నెవరూ పెట్టేవాళ్ళు కాదు. ఎవరికీ క్షణం తీరిక వుండేది కాదు, అమ్మ, అన్న, అక్కలందరూ టైలరింగ్ షాపులో పని చేస్తుంటారు. ఆ షాపు మాదే. సొంత షాపు కావటాన, దానికి పని గంటలు అంటూ వుండేవి కావు. టకటకలాడే మిషన్లు, సూదులు, దారాలు, గుండీలు ఆ షాపు నాకో పీడకల. ఆ షాపులో వున్నంతసేపూ చిరునవ్వూ, సంతోషం చెరిపి వేసుకొని, తోలుబొమ్మల్లా మిషన్లకు వేలాడుతుంటారు వాళ్ళు. ఇనుప కాళ్ళు, సూదుల లాంటి చేతులు, దారపు కండెల లాంటి కళ్ళతో దెయ్యపు బొమ్మలా ఆ షాపు చానాళ్ళపాటు నా కలల్లోకి వచ్చి నన్ను భయపెట్టేది."

"నాకు పన్నెండేళ్ళప్పుడు, మా అమ్మకు పెరాలిసిస్ వచ్చింది. రాయవెల్లూరు తీసుకువెళ్ళమని డాక్టర్లు చెప్పారు. ఒక దిగులు మేఘం మా యింటి పైన ముసిరింది. రాయవెల్లూరు వెళ్ళడానికి ముందు రోజు, ఇంట్లో ఎక్కడా కన్నీటి చుక్క కనబడకూడదని నాన్న ఆర్డర్ వేశాడు. అందరూ ఉత్సాహంగా వుండి, అమ్మలో ఆశను వెలిగించమని చెప్పాడు. ఆ రాత్రి నాన్న అమ్మకో చిన్న కానుక ఇచ్చాడు. అందంగా వున్న చిన్న పాకెట్ రేడియో. అలాంటి బరువైన వాతావరణంలో కూడా రేడియోని చూసి నేను చాలా ముచ్చటపడ్డాను."

"రాయవెల్లూరు నుండి అమ్మ తిరిగి వచ్చింది. శరీరంలో కొంత భాగానికే జీవం వచ్చింది. కుడి కాలు నిర్జీవంగా వ్రేలాడుతూ వుండేది. కుడికాలు లోనే కాదు, అమ్మ ముఖంలో కూడా జీవకళ వెళ్ళిపోయింది. వెనుక గదిలో ఎప్పుడూ దిగులుగా పడుకొని వుండేది. పక్కనే రేడియో గురగురమంటూ వుండేది. అందులో ప్రోగ్రాములన్నీ ఎప్పుడూ ఈసురోమన్నట్లుగా వుండేవి. అదీ వినపడీ వినపడని స్వరంలో. దుర్భరమైన గోలలా వుండేది. అమ్మ ఎప్పుడైనా నిద్రపోతుందేమో ఆ సమయంలో 'వివిధ భారతి' పెట్టుకుని రెండు మూడు పాటలు వినాలనిపించేది. అమ్మ నిద్రపొయ్యేది కాదు. నిద్రకూ మెలుకువకు మధ్య నిర్లిప్తమైన సమాధిలాంటి దశలో అట్లాగే పడుకొని వుండేది."

"డిగ్రీ చదివే రోజుల్లో, ఇంటి పరిస్థితి దుర్భరంగా మారింది. షాపు మూత బడింది. బట్టల కొట్టులో గుమాస్తాగా మారాడు నాన్న. ఇంటి చుట్టూ అప్పుల వాళ్ళు. చేతిలో పైసా కూడా వుండేది కాదు. అట్లాగే కొన్నాళ్ళు వుంటే అందరం

ఆకలితో చచ్చిపోతామనిపించేది. ఆకలితో మనిషి రూపురేఖలు కూడా మారిపోతాయి కాబోలు! మా నాన్న ముఖంపై చర్మం ఊడిపోయి జంతువు పోలికలు బయటపడ్డాయి. మా అక్కను పెళ్ళి పేరిట ముసలి జమిందారుకు అమ్మివేశాడు. మా షాపు మళ్ళీ మాకు వచ్చింది. ఇంట్లో అన్ని వస్తువులూ వచ్చాయి. బీరువాలు, టేప్ రికార్డరు, సోఫా సెట్లు వచ్చాయి. అయితే ఇంట్లో అక్క పోలికలున్న ఒక శవం నడుస్తున్నట్లుగా వుండేది. ఒకసారి అక్క ఇంటికి వెళ్ళాము. కిలో మీటరు నిడివి వున్న బంగళా. పెచ్చులూడిపోయి, మొజాయిక్ పగిలిపోయి, సోఫాలు పిగిలిపోయి, షాండ్లియర్లపై బూజు వేలాడుతూ వుంది. అక్క, ముసలి అత్త, మీసాల జమిందారు, ఇద్దరు పనివాళ్ళు మాత్రమే. బావ అక్కను వదిలేసి సిటీలో కాపురం వుంటున్నాడట. అతనిక ఎప్పటికీ రాడు. అక్క ఒక్కతే తలుపులు మూసుకొని రోజంతా పండుకొని వుంటుంది. అక్క గదిలోనూ ఒక రేడియో వుంది. అందులో సంగీత కచేరి నిత్యం వినిపిస్తూ వుండేది. అది చెవులకు, ఆత్మకూ భరింపలేని హింసలా వుండేది. అట్లా ఇరవై నాలుగు గంటలూ కచేరీని ప్రసారం చేసే స్టేషను ఏదో నా కిప్పటికీ తెలియలేదు."

"నేను రేడియోల్లో చేరిన కొత్తలో ఈ కచేరీల తీరును మార్చవలసిందని – ఒక రిపోర్టు తయారుచేసి డైరెక్టరుకు పంపించాను. చాలా రోజుల వరకూ సమాధానం లేదు. సర్వీసు రిజిష్టరులో నాకో ఎర్ర ఎంట్రీ పడిందని తర్వాత తెలిసింది."

"టీవీలు వచ్చినా, రేడియో ఇంతలోకి అంతరించిపోదని నాకో పిచ్చి నమ్మకం వుండేది. పల్లెలు, కుగ్రామాలు, వెలుతురు పోకని చీకటి ఖండాలు, వాటికి రేడియో శబ్దాల అవసరం ఇంకా వుందనే నా ధైర్యం."

"పెక్సగా నా మొదటి ప్రాజెక్టు సంచార జాతుల జీవనం పైనే. ట్రైబల్ పిల్లలకు పాఠాలు తయారు చేసే ప్రాజెక్టు అది. ఆ రోజుల్లో జరిగిన ఒక వింత సంఘటన నా కిప్పటికీ గుర్తు! కొండ చివర్న వున్న చిట్టడవిలో నెమళ్ళ గుంపును చూద్దామని మా టీమ్‌లో అందరము, లోకల్ ట్రైబల్ కుర్రవాళ్ళతో కలిసి బయలుదేరాము. అలికిడి అవకుండా కొండ చాటు నుండి మెల్ల మెల్లగా పాకుతూ కొండపైకి వెళ్ళాము. హఠాత్తుగా భయం గొలిపే దృశ్యం! వందలుగా రాబందులు ఆ ప్రదేశంలో ఎగురుతూ కనబడ్డాయి. నెమళ్ళ ఆచూకీ లేదు. ఆ రాబందులు మా తలలపై నుండి గిరికీలు కొడుతూ ఎగరటం మొదలుపెట్టాయి. భయంతో వణికిపోయాము. ప్రాణాలరచేత పెట్టుకుని అక్కడ నుండి బయటపడ్డాము"

"ఆ సంఘటనకు నా జీవితానికి ఏదో సింబాలిక్ రిలేషన్ వున్నట్లనిపించింది."

'ఏ.ఎస్.' టీవీ అనే తెలుగు ప్రైవేట్ ఛానల్ ఇప్పుడు ఆంధ్ర దేశాన్ని ఒక ఊపు ఊపుతుంది. క్రియేటివిటీ వున్న ఆర్టిస్టులను డబ్బుకు ఖరీదు చేస్తున్నాడు ఏ.ఎస్. రావు, దాని ప్రొప్రయిటరు. పత్రికల నుండీ, రేడియోల నుండి ఆర్టిస్టులు అటు వైపుకు వలస పోతున్నారు. 'పాతిక వేలు నెలకు జీతం ఇస్తాను. నా టీవిలో ప్రోగ్రామ్ మేనేజరుగా చేరు' అంటూ కబురు పెట్టాడు, ఏ.ఎస్. రావు. మృదువుగా తిరస్కరించాను. వారం క్రితం నాకు 'సిక్కిం' రేడియో స్టేషనుకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తున్నట్టు ఆర్డరు వచ్చింది. ఆరు నెలల క్రితం నేను ప్రసారం చేసిన 'స్వాముల భారతం' అనే నాటకం, ప్రభుత్వ పాలసీలకు వ్యతిరేకంగా వుందని, కాండక్టు రూల్సు ప్రకారం నాపై చర్య తీసుకుని, నన్ను రివర్టు చేసి, సిక్కింకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు. ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్డర్ వచ్చిన గంటలోపలే ఏ. ఎస్. రావు దగ్గర నుంచి ఫోన్ వచ్చింది. ప్రోగ్రామ్ మేనేజర్ పోస్టు నా కోసం ఇంకా ఖాళీగా వుందని. ఛీకొట్టాను వాణ్ణి. రేడియోలో నా ఉద్యోగానికి రాజీనామా పంపాను."

"నెమళ్ళ అడవులన్నీ అంతరించిపోయాయి! అంతటా రాబందులే ఎగురుతున్నాయి!" అంటూ ముగించింది మాధవి.

హఠాత్తుగా నిశ్శబ్దం. గడియారంలో యాభై నిముషాలు చూపిస్తుంది. నాటకం ముగియడానికి ఇంకో పది నిముషాలుంది. ఎవరైనా ఏదైనా మాట్లాడండి అంటూ సైగ చేసింది మాధవి. వెలికితీయాల్సిన జ్ఞాపకాలన్నీ అయిపోయినట్లుగా ఖాళీగా, వెలితిగా అయిపోయారు అందరూ.

పూర్ణమాణిక్యం గొంతు విప్పింది. "చిన్న స్పేస్ ఫిల్లింగ్ లాంటి ముచ్చట. ఉదయం శంకరంతో పాటు కారులో వస్తుండగా స్టీరియో బాక్స్ పక్కన ఒక దంతపు పెట్టెను చూశాను. ముచ్చటగా, అందంగా వుంది. "చాలా బాగుంది, నా కిస్తావా?" అన్నాను. శంకరం కంగారుపడ్డాడు. 'గోల్డేమయినా దాచాడేమో? ఎరక్క, అడిగేనే?' అని దిగులుపడ్డాను. శంకరం సర్దుకొని "కావాలంటే తీసుకో. ఒక షరతు! దాన్ని ఎప్పుడూ తెరవ కూడదు!" అంటూ దంతపు పెట్టె నా పర్సులో వేశాడు. స్టూడియోలోకి వచ్చినాక లాంజ్‌లో వెయిట్ చేస్తుండగా టెన్షన్ ఆపుకోలేక, పెట్టె తెరిచాను. "దేవుడా! " అంటూ భయంతో బిగుసుకు పోయాను. చేతివేళ్ళు, సన్నని పొడవైన నాజూకైన చేతివేళ్ళు. చేతి నుండి తెగ నరికినవి. కుళ్ళిపోయి, చర్మం గిడసబారి, నల్లగా కమిలిపోయి – భయంగొలిపేలా వున్న చేతివేళ్ళు. చటుక్కున మూసివేశాను" అంటూ పర్సులోంచి దంతపు పెట్టెను బయటకు తీసింది పూర్ణమాణిక్యం. తెరిచిన దంతపు పెట్టెలోని వేళ్ళను చూసి, కెవ్వున అరిచింది మాధవి. "ఆ వేళ్ళు ఎవరివి?" ఆసక్తిగా అడిగాడు హరి. నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకొని, ఎక్కడో ఆకాశం నుండి వినిపిస్తున్న మాటల్లా "ఆ చేతి వేళ్ళు నావే!" అని వినబడింది. శివయ్య మాటలవి. లాల్చీ జేబులో దాచుకొన్న కుడి చేతిని పైకి తీశాడు. మొండిగా భయంగొలిపేలా వుందా చెయ్యి. క్షణకాలంపాటు స్టూడియోలో వున్న ముగ్గురు వ్యక్తులు కొయ్యబారిపోయారు.

'టంగ్' మంటూ గంట కొట్టింది గడియారంలో. వ్యవధి అయిపోయిందన్నట్లుగా మాధవి పైకి లేచింది. ముఖంలోని భావాల్ని తుడచేసుకొని మెకానికల్‌గా మారిపోయింది. "థ్యాంక్యూ ఫర్ ది ప్లే! మీ చెక్కులు రడీగా వున్నాయి! రిసెప్షనిస్టును కలవండి!" అంటూ బయటకు నడిచింది.

బయటకు వస్తూ ఎందుకో తన చేతివేళ్ళ వైపు చూసుకుంది మాధవి "ఇవి మాత్రం ఖండితాలు కావా?!" అనుకుంటూ బరువుగా నిట్టూర్చింది.

వచ్చేవారం కథ

కొరివీ అడివీ...

మొలకలపల్లి కోటేశ్వరరావు